كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

تأليف سماحة الشيخ
عبد العزيز بن عبد الله بن باز
رحمه الله تعالى

(بلغة البشتو)

وكالة المطبوعات والبحث العلمي
وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد
المملكة العربية السعودية
١٤٣٥هـ

د پيغمبر ﷺ د لمانځه طريقه

ليکنه
سماحة الشيخ عبد العزيز بن عبد الله بن باز

دچاپولو او خپرولو اداره
داسلامي چارو او اوقافو-او دعوت او لارښووني وزارت
سعودي عربستان
١٤٣٥ هـ

ح وزارة الشؤون الإسلامية والأوقاف والدعوة والإرشاد ، ١٤٢٥ هـ

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز، عبدالعزيز بن عبدالله

كيفية صلاة النبي ﷺ ./ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز.- الرياض، ١٤٢٥هـ

٣٢ ص ؛ ١٢ × ١٧ سم.

ردمك : ٣-٤٧٧-٢٩-٩٩٦٠

(النص باللغة البشتو)

١ - الصلاة أ - العنوان

ديوي ٢٥٢,٢ ١٤٢٥/٥٤٤٧

رقم الإيداع : ١٤٢٥/٥٤٤٧

ردمك : ٣-٤٧٧-٢٩-٩٩٦٠

الطبعة الحادية عشرة

١٤٣٥ هـ

مطابع الناشر العربي

AL-NASHER AL-ARABI P. PRESS

به وي، ځکه چه له پیغمبر ﷺ څخه په دې اړوند صحیح ثبوت او دلیل شته.

والله ولي التوفيق، وصلى الله وسلم على نبينا محمد بن عبد الله، وعلى آله وأصحابه وأتباعه بإحسان إلى يوم الدين.

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبيّنا محمد، وآله وصحبه، أما بعد:

د پیغمبر ﷺ د لمانځه د طریقې او کیفیت په بیان کښي، دا یو څو مختصري خبري هر مسلمان سړي او ښځي ته وړاندي (پیش) کوم، تر څو چه هر څوک يي لولي، کوشش وکړي، په هغي کښي د پیغمبر ﷺ متابعت او پیروي وکړي، لکه څنګه چه هغوي په یو حدیث کښي چه بخاري روایت کړي دي فرمایي: «صَلُّوا كَمَا رَأَيْتُمُونِي أُصَلِّي»[1]، ترجمه: زه مو چه په کومه طریقه لمونځ کولو لیدلی یم، په هماغه طریقه لمونځ وکړئ.

او دا دی لوستونکي ته د هغې بیان:

(١) صحيح البخاري، كتاب الأذان، باب الأذان للمسافر، حديث ٦٣١.

۱- اودس به په کامله توګه وکړي، او هغه دا چه داسي اودس وکړي لکه څنګه چه الله تعالی ورته امر کړی دي، ترڅو د هغه په دي وينا عمل وکړي، چه فرمايي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلاةِ فاغْسِلُواْ وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُواْ بِرُؤُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَينِ﴾[١]، ترجمه: اي مومنانو، کله چه تاسو د لمانځه اراده وکړئ، نو خپل مخونه ومینځئ، او تر څنګلو پوري لاسونه ومینځئ، او پر سرونو مسح وکړئ، او تر ښنګرو (ګیټـــیو) پوري پښي ومینځئ.

او د پيغمبر ﷺ په دې وينا عمل وکړي چه

(١) د المائدة سورت: ٦.

وکړي.

او په داوامداره توګه د دي سنتو ادا کول جنت ته د تلو سبب ګرځي، پيغمبر ﷺ په يو حديث کښي چه مسلم[١] روايت کړي دي، فرمايي: «مَنْ صَلَّى اثْنَتَي عَشْرَةَ رَكْعَةً فِي يَومِهِ وَلَيلَتِهِ تَطَوّعاً، بَنَى اللهُ لَهُ بَيْتاً فِي الجَنَّةِ» يعني څوک چه په شپه او ورځ کښي دوولس رکعته نفل (له فرضو نه پرته نور لمونځ) وکړي، نو الله تعالی به په جنت کښي کور ورته جوړ کړي.

او که يي د مازديګر له لمانځه نه مخکي څلور رکعته، او د ماښام د لمانځه تر مخ، او همدا راز د ماسختن د لمانځه تر مخ، دوه رکعته نفل وکړل، نو ښه

(١) صـــحيح مســـلم، كتاب صلاة المسافرين، باب فضل السنن الراتبة، حديث ٧٢٨.

کښي (يعني چه په سفر کښي به نه وو) دا سنت په دوامداره توګه ادا کول، او په سفر کښي به يې پرېښودل، ليکن وتر او د سهار سنت به يې په سفر او د اقامت په حالت کښي (چه مسافر به نه وو) هميشه کول.

او بهتره دا ده چه دا مؤکد سنت او وتر په کور کښي وکړل شي، او که يې په مسجد کښي وکړي، نو هم پروا نه لري، ځکه پيغمبر ﷺ فرمايي: «أَفْضَلُ صَلاَةِ الْمَرْءِ فِي بَيْتِهِ إِلاّ الْمَكْتُوبَةَ»[1]، يعني له فرض لمانځه پرته، د بنده غوره (بهتر) لمونځ هغه دي چه په کور کښي يې

(۱) صحيح البخاري، كتاب الاعتصام، باب ما يكره من كثرة السؤال، حديث ۷۲۹۰ صحيح مسلم، كتاب صلاة المسافرين، باب استحباب صلاة النافلة في بيته، حديث ۷۸۱.

فرمايي: «لاَ تُقْبَلُ صَلاَةٌ بِغَيْرِ طُهُورٍ»[1].

يعني: له پاکي (اوداسه) پرته لمونځ نه قبلېږي.

۲- لمونځ کوونکي (چه هر چېري وي)، په خپل ټول ځان (بدن) سره به د قبلي (کعبي) لوري ته مخ کوي، او په زړه سره به د هغه لمانځه اراده او نيت کوي، چه ادا کول يې غواړي، که فرض وي او که نفل، او په ژبه به نيت نه وايي، ځکه دا کار ناروا او بدعت دي، او پيغمبر ﷺ او د هغه اصحابو (ملګرو) نه دي کړی، او که چېري لمونځ کوونکي امام وو، يا يې تنها (يوازي) لمونځ کاوه، نو مخي ته يې بايد سُتره[2]،

(۱) صحيح مسلم، كتاب الطهارة، باب وجوب الطهارة للصلاة، حديث ۲۴۴

(۲) سُتره: هر هغه شي ته ويل کېږي، چه دلمونځ کوونکي تر مخ تېريدلو مخه نيسي، لکه ديوال، ستنه (پايه)، الماري، يا بل داسي يو شي چه لمونځ کوونکي يې خپلي مخي ته کښېږدي، او نږدي ورودرېږي، تر څو د لمانځه تر مخ يې =

يعني دا سې يو شي وي چه لمونځ ورته وکړي. او په لمانځه کښې د قبلې لورې ته مخ کول شرط دي، له يو څو څرګندو مسئلو (حالاتو) پرته، چه علماوو د هغې وضاحت په خپلو کتابونو کې کړي دی.

٣- د لمانځه د پيل (شروع) تکبير (الله اکبر) به وايې، او د سجدې ځاي ته به ګوري.

٤- د تکبير (الله اکبر ويلو) په وخت به لاسونه د اوږو يا غوږونو تر برابر پورې پورته کوي.

٥- دواړه لاسونه به پر سينه کښېږدي، او ښي لاس به يې د کيڼ (چپ) لاس د څپرې (ورغوي) او مړوند (ليچې) او څنګلې د پاسه وي، ځکه له پيغمبر ﷺ څخه همدا ډول ثابت شوي دي.

= خوک تير نه شي (ژباړونکي).

﴿الْفَلَقِ﴾ او ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾ وايي، او د دې دريو سورتونو د سهار او ماښام له لمونځونو وروسته درې درې ځله ويل مستحب دي، ځکه چه له پيغمبر ﷺ څخه په دې هکله احاديث روايت شوي دي.

او دا ټول اذکار سنت دي، او ويل يې فرض نه دي.

او د هر مسلمان سړي او ښځې لپاره په کار دي، چه د ماسپښين د لمانځه تر مخ څلور رکعته (سنت)، او وروسته يې دوه رکعته، او د ماښام له لمانځه وروسته دوه رکعته، او همدا راز د ماسختن له لمانځه وروسته دوه رکعته، او د سهار له لمانځه نه مخکې دوه رکعته سنت وکړي، او دا ټول دوولس رکعته دي، او دې ته «رواتب» ويل کيږي، او پيغمبر ﷺ به د اقامت په حالت

او دري ديرش ځله به «سبحان الله»، او دري ديرش ځله «الحمد لله»، او دري ديرش ځله به «الله اكبر» ووايي او دا نه نوي ځله شو او د سلم ځل د پوره كولو لپاره به يو ځل «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ»[١] ووايي.

او همدا راز به له هر لمانځه څخه وروسته، آيت كرسي[٢] او ﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾ او ﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ =

عبادت نه كوو، نعمت او احسان خاص د ده له جانبه دي، او غوره ستاينه خاص ده لره ده، نشته مستحق د عبادت مگر يو الله، بنده گي مو خاص هغه لره ده، كه څه هم كفار پري خوښ نه وي.

(١) نشته د عبادت مستحق مگر يو الله، هغه يو دی، شريک نه لري، د پادشاهي خاوند، او د حمد او ثنا او صفت مستحق دی، او په هر څه قدرت لري.

(٢) آيت كرسي، د سورت بقره (٢٥٥) آيت ته ويل كيږي.

٦- سنت ده چه د استفتاح (لمانځه د پيل) دعا ولولي، او هغه دا ده:

«اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالثَّلْجِ وَالْبَرَدِ»[١].

او كه وغواړي د هغي په ځاي دي دا دعا ووايي:

«سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى جَدُّكَ وَلاَ إِلَهَ غَيْرُكَ»[٢].

---

(١) ترجمه: اي الله! له ما څخه زما گناهونه دومره ليري كړي، لكه شرق او غرب دي چه له يو بل څخه ليري كړي دي. اي الله، ما له گناهونو څخه داسي پاک كړي، لكه سپينه جامه چه له خيري څخه پاكه شي، اي الله ماله گناهونو څخه په اوبو او واوره او ږلي ومينځه (پاک كړه).

(٢) ترجمه: اي الله، ته پاک يي، ستا ثنا وايو، او ستا نوم مبارک او با بركته =

او کولاي شي د دي دواړو دعاوو پرته بله د استفتاح (لمانځه د پیل) داسي کومه دعا ووايي، چه له پیغمبر ﷺ څخه ثابته شوې وي . او بهتره دا ده چه کله یوه، او کله بله دعا ووايي، څکه په دې کښي پوره متابعت او پیروي ده .

او له هغې وروسته به «أعوذ بالله من الشيطان الرجيم»(١)، او «بسم الله الرحمن الرحيم»(٢) وايي، او ورپسي به سورت فاتحه ﴿الْحَمْدُ للّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ لولي، څکه پیغمبر ﷺ، فرمايي: «لاَ صَلاَةَ لِمَنْ لَمْ يَقْرَأَ

= دي، او ستا شان ډیر لوړ او اوچت دي، او ستا نه پرته د عبادت بل مستحق نشته.

(١) ترجمه: زه له شیطان څخه الله ته پناه وروړم.

(٢) ترجمه: د ډیر بخښونکي او مهربان الله په نامه سره (شروع کوم).

نه مخکي ووايي. بيا به دا ذکر ووايي: «لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَحْدَهُ لاَ شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَد، لاَ حَوْلَ ولاَ قُوّةَ إلاّ بالله لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ وَلاَ نَعْبُدُ إِلاَّ إِيَّاهُ لَهُ النِّعْمَةُ وَلَهُ الْفَضْلُ وَلَهُ الثَّنَاءُ الْحَسَنُ لاَ إِلَهَ إِلاَّ اللَّهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ»(١).

(١) ترجمه: نشته مستحق د عبادت او بندګي مګر يو الله، يو دی شريک نه لري، د پادشاهي خاوند دی، ټول حمد او ثنا او صفت هغه لره دي، او هغه پر هر څه قدرت لري، اې زما الله! نشته څوک منع کوونکي د هغه څه چه ته يې ورکوې، او نه ورکوونکي د هغه څه چه ته يې نه ورکوې، او مالداره کس ته ستا په وړاندي د هغه مال ګټه نه رسوي، له ګناهونو څخه څوک نه شي راګرځيدلاي، او نه هم څوک داعت توان او قدرت لري، مګر دالله په توفيق سره. نشته مستحق د عبادت مګر يو الله، او مونږ د هغه پرته د بل چا=

دي، د دي خبري دليل شته.

بيا به د ماښام له دريم ركعت، او د ماسپښين او مازديگر او ماسختن له څلورم ركعت وروسته، هماغسي تشهد ووايي، لكه د دوه ركعتي لمانځه په بيان كښي مو چه ذكر كړ، او بيا به ښى او كيڼ لوري ته سلام وگرځوي.

له سلام گرځولو وروسته به دري ځله «أستغفر الله»[1] او بيا دا ذكر ووايي: «اللّهُمَّ أنتَ السَّلامُ، ومِنْكَ السّلامُ، تَبارَكْتَ يا ذَاالجَلالِ وَالإِكْرَام»[2] كه چيري امام وو، نو دا ذكر به د مقتديانو لوري ته د مخ راگرځولو

(۱) بخښنه غواړم له الله څخه.

(۲) ترجمه: اي زما الله، ته سلام يې، او سلامتيا ستا له لوري ده، د بركت خاوند يې، اې د لويي (عظمت) او اكرام څښتنه.

بِفَاتِحَةِ الكِتَابْ»[1] يعني څوک چه په لمانځه كښي د ﴿الْحَمْدُ للّهِ﴾ سورت ونه وايي، د هغه لمونځ نه صحيح كيږي. او له ﴿الْحَمْدُ للّهِ﴾ وروسته به په جهري[2] لمانځه كښي په لوړ آواز، او په سري[3] لمانځه كښي په ټيټ (سوكه) آواز (چه څوک يې نه آوري)، آمين وايي.

او بيا به كوم سورت يا آياتونه چه ورته آسانه وي ولولي، او بهتره دا ده چه له فاتحي وروسته د ماسپښين،

(۱) صحيح البخاري، كتاب الأذان، باب وجوب القراءة للإمام والمأموم، حديث ۷۵۶، صحيح مسلم كتاب الصلاة، باب وجوب قراءة الفاتحة في كل ركعة، حديث۳۹۴ .

(۲) جهري لمونځ هر هغه لمانځه ته ويل كيږي، چه په جگ (لوړ) آواز قراءت په كښي ويل كيږي، لكه د سهار، ماښام، ماسختن، او جمعي او اخترونو لمونځ (ژباړونكى).

(۳) او سري لمونځ هغه دي، چه په لوړ آواز قراءت نه په كښي ويل كيږي، لكه د ماسپښين او مازديگر لمونځ (ژباړونكى).

مازديگر، او ماسختن په لمونځونو کښي له «اوساط المفصّل» سورتونو څخه، او د سهار په لمانځه کښي له «طوال المفصّل»، او د ماښام په لمانځه کښي کله له «طوال المفصّل» او کله له «قصار المفصّل»[1] سورتونو څخه څه شي ولولي، تر څو په هغه احاديثو يې عمل کړي وي، چه په دې باره کښي راغلي دي.

٧- رکوع به کوي، په داسي حال کښي چه (الله اکبر) به وايي، او لاسونه به دا اوږو يا غوږونو تر برابر پوري پورته کوي، او سر به درکوع په حال کښي له شا سره برابر ساتي (يعني: ښکته يا پورته به يې نه نيسي) او

(١) د قرآن کريم له سورت الحجرات څخه تر سورت البروج پوري سورتونو ته (طوال المفصل)، او له هغې څخه تر سورت البينه پوري سورتونو ته (اوساط المفصل)، او له هغې څخه تر پايه پوري نورو سورتونه ته (قصار المفصل) ويل کيږي (ژباړونکي).

١٤- که چيري لمونځ دري رکعتي وو، لکه د ماښام لمونځ، يا څلور رکعتي وو، لکه د ماسپښين، مازديگر، او ماسختنن لمونځونه، نو (مخکي ذکر شوي تشهد، او درود، به وايي، بيا به (دريم رکعت ته پاڅيږي (اوچتيږي)، او د پاڅيدو په وخت به لاسونه په زنگنونو تکيه کړي، او همدا راز به دواړه لاسونه د اوږو يا غوږونو تر برابر پوري پورته کړي، او (الله اکبر) به وايي، او لاسونه به پر سينه کښيږدي، لکه څنگه چه مخکي ذکر شو، او يوازي فاتحه (الحمد لله) به وايي، او که يې کله کله د ماسپښين د لمانځه په دريم او څلورم رکعت کښي له (الحمد لله) وروسته نور سورت څه شي ولوستل، نو هم پروا نه لري، ځکه چه د ابو سعيد رضي الله عنه په حديث کښي، چه له پيغمبر ﷺ څخه يې روايت کړي

ورته وښود، دا وینا عامه ده چه «ثُمَّ يَتَخَيَّرُ مِنْ الدُّعَاءِ أَعْجَبَهُ إِلَيْهِ فَيَدْعُو»(١)، او په بل روایت کښې فرمایي: «ثُمَّ لْيَتَخَيَّرْ مِنْ الْمَسْأَلَةِ مَا شَاءَ»(٢) یعني: بیایي چه کومه دعا خوښه وي، هغه دي وایي. او په دي دواړو روایتونو کښې د پیغمبر ﷺ وینا عامه ده، ټولو هغه دعا ګانو ته شاملیږي، چه بنده ته په دنیا او آخرت کښې ګټه او فایده رسوي.

بیا به په پای کښې ښی او کیڼ لوري ته سلام وګرځوي، او وبه وایي: «السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته»(٣).

(١) صحیح البخاري، کتاب الأذان، باب ما يتخير من الدعاء بعد التشهد، حدیث٨٣٥.

(٢) صحیح مسلم، کتاب الصلاة، باب التشهد في الصلاة، حدیث٤٠٢.

(٣) ترجمه: سلام او د الله رحمت دي وي پر تاسو باندي.

دواړه لاسونه به په زنګنونو داسي ایږدي، چه ګوتي به یي پراخه وي. او په رکوع کښې به له اطمئنان او آرامي څخه کار اخلي، یعني بیړه به نه کوي، او «سُبْحانَ رَبِّيَ العَظِيم»(١) به پکښې وایي، او بهتره دا ده چه دري یا ډیر ځله یي تکرار کړي، او مستحب ده چه دا هم ورسره ووایي: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي»(٢).

٨- له رکوع څخه به سر راپورته کړي، په داسي حال کښې چه لاسونه به د اوږو یا غوږونو تر برابر پوري پورته کوي، او که امام وو، یا یي تنها لمونځ کاوه،

(١) ترجمه: زما لوي پروردګار پاک دي.

(٢) ترجمه: پاک یي ته، اي زما الله، او ستا حمد او ثنا وایم، اي زما الله ماته بخښنه او مغفرت وکړه.

نو داسي به وايي «سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ»[۱]، او د ولاړي په حالت کښي به وايي: «رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْداً كَثِيراً طَيِّباً مُبَارَكاً فِيه، مِلْءَ السَّمَاوَات وَمِلْءَ الأَرْضِ وَمِلْءَ ما بَيْنَهُما، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ»[۲] او كه چيري مقتدي وو، يعني په امام پسي يې لمونځ كاوه، نو بيا به له ركوع څخه د راپورته كيدو په وخت «ربنا ولك الحمد» تر پايه وايي.

او كه چيري دوي (امام، مقتدي، او تنها لمونځ كوونكي) له تير ذكر څخه وروسته دا دعا هم ووايي،

---

(۱) ترجمه: الله د هغه چا آواز اوري، چه دده ثنا او پاكي بيان كړي.

(۲) تــرجمه: اي زمونــږ پروردګاره! ټول حمد (ثنا او ستاينه) تا لره دي، ډير زيــات، ښــه، او با بركته، د آسمانونو او ځمكي د ډكوالي په اندازه، او د دواړو تــر ميــنځ چه څه دي، د هغې په اندازه، او د هغې څخه پرته چه څه وغواړي، د هغې په اندازه.

او بيا به ددي دعا په ويلو سره له څلورو شيانو څخه پناه وغواړي:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، ومِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ»[۱].

بيا دي د دنيا او آخرت له خيرونو څخه چه څه غواړي، د هغې دعا وكړي، او كه د مور او پلار او نورو مسلمانانو لپاره يې دعا وكړه، نو هم پروا نه لري، كه فرض لمونځ وي، او كه نفل او سنت، ځكه چه د ابن مسعود ﷺ په حديث كښي، چه كله پيغمبر ﷺ تشهد

= وو په ابراهيم ﷺ او د هغه په آل باندي.

(۱) تــرجمه: اي الله! زه له تانــه د دوزخ او قبر له عذاب څخه، او د ژوند او مرګ له فتني څخه، او د دجال له فتني څخه، پناه غواړم.

نو ښه به وي: «أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْد، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، اللَّهُمَّ لاَ مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلاَ مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلاَ يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ»(۱) ځکه چه له پیغمبر ﷺ څخه ثابته ده.

او مستحب دي چه لمونځ کوونکي (که امام وي، او که مقتدي، یا تنها) په دي حالت کښي هم لاسونه په سینه کښیږدي، لکه څنګه چه یي له رکوع څخه مخکي د قیام (ولاړې) په حالت کښي ایښودل، ځکه چه له پیغمبر ﷺ څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد -رضي الله عنهما- په حدیث کښي د دي خبرې دلیل او

---

(۱) تــرجمه: د ثنا، ستاینی او لویي څښتن دي، دا وینا ډیره حق ده چه بنده یي کوي (او مونږ ټول ستا بندګان یو) چه اي زما الله څوک منع کوونکي نشته د هغــه څه چه ته یي ورکوې، او نه ورکوونکي شته د هغه څه چه ته یي نه ورکوي، او ستا په وړاندي مالدار ته د هغه مال ګټه نه رسوي.

أَشْهَدُ أَنْ لاَ إِلَهَ إِلاّ اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّداً عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ»(۱) او بیا به دا درود ووایي: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّد، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّد، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ، إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»(۲).

---

(۱) تــرجمه: ټول سلامونه، یا ټول حمد او ثنا، او ټول لمونځونه او دعاګاني او ټــول ښــه اعمــال او اقوال، خاص الله لره دي. سلام او د الله رحمت او برکــتونه دي وي پرتا اي پیغمبره، سلام دي وي پر مونږ، او د الله په نیکو بندګانو. زه دا ګواهي ورکوم چه د الله نه پرته، د عبادت بل مستحق نشته، او دا ګواهي ورکوم چه محمد ﷺ د هغه بنده او رسول دي.

(۲) تــرجمه: اي الله رحمت نازل کړه په محمد ﷺ، او د هغه په آل باندي، لکه څــنګه چه تا رحمت نازل کړي وو په ابراهیم علیه السلام او د هغه په آل باندي، بــي شکه ته ستایل شوی، او د لویي او عظمت څښتن یي. او برکت نازل کړه په محمد ﷺ او د هغه په آل باندي، لکه څنګه چه تا برکت نازل کړي =

ثبوت شته.

۹- سجده به کوي، په داسي حال کښي چه (الله اکبر) به وایي، او که کولای شي نو زنګنونه به د لاسونو تر مخ ځمکي ته یوسي، او که دا ورته سخته وه، نو بیا دي لمړي لاسونه کښېږدي، او بیا زنګنونه، او د پښو او لاسونو د ګوتو مخونه به یې قبلې ته وي، او د لاسونو ګوتې به له یو بل سره نږدې او پرانستلي ساتي، او په لاندې اوو اندامونو به سجده کوي: تندي له پوزې سره، دواړه لاسونه، دواړه زنګنونه، او د دواړو پښو د ګوتو لاندیني برخه.

او په سجده کښي به «سُبْحَانَ رَبِّيَ الأَعْلَى»(۱) وایي، او سنت دا چه دري ځله، یا زیات یې تکرار

(۱) ترجمه: پاک دي زما ډیر عالي شان پروردګار.

اشارې له ګوتي پرته به نوري ګوتي راټولي (بندي) کړي، او په دي یوه ګوته به توحید (دالله یو والي) ته اشاره کوي. او که یې داسي وکړل، چه د ښي لاس کوچنی ګوته، او ورسره دوهمه ګوته بندي (راټولي) کړي، او د مینځ ګوته له غټي (بټې) ګوتي سره حلقه (دایره) کړي، او د شهادت په توګه اشاره وکړي، نو هم ښه کار دی، ځکه د اشارې دا دواړه طریقې له پیغمبر ﷺ څخه ثابتي شوي دي، او بهتره دا ده، چه کله په دې ډول، او کله په هغې ډول اشاره وکړي، او کیڼ لاس به په کیڼ ورون او زنګون باندي کښېږدي. او له هغې وروسته به دا تشهد وایي: «التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، وَالصَّلَوَاتُ، وَالطَّيِّبَاتُ، السَّلاَمُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلاَمُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ،

(جلسة الاستراحة) ويل کيږي، او دا مستحب کار دی، او پرېښودل يې ګناه نه لري، او کوم ذکر او دعا هم په کښي نشته.

بيا به دوهم رکعت ته پاڅيږي، په داسي حال کښي چه لاسونه به يې په ځنګنونو تکيه کړي، او چه پاڅيد، نو فاتحه (الحمد لله) او ورسره به کوم سورت يا آياتونه چه ورته آسانه وي ولولي، او بيا به دا رکعت هم د لمړي رکعت په څير وکړي.

۱۳- که چيري لمونځ دوه رکعتي وو لکه د سهار، جمعي، او اخترونو لمونځ، نو له دوهمي سجدي وروسته به داسي کښيني، چه ښي پښه (قدم) به ودروي، او چپه پښه (قدم) به څملوي (پريباسي، هواره کړي)، او ښي لاس به په ښي ورانه کښېږدي، او د

کړي، او مستحب ده چه دا هم ورسره ووايي: «سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي» [۱] او ډيره دعا به کوي، ځکه پيغمبر ﷺ فرمايي: «فَأَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ»[۲] ، يعني په رکوع کښي دپروردګار لويي بيان کړئ، او په سجده کښي د دعا کولو کوښښ او خواري وکړئ، ځکه زيات اميد شته چه دعا مو قبوله شي. او له خپل پروردګار څخه به د دنيا او آخرت د خير غوښتنه کوئ، که فرض لمونځ وي او که نفل.

---

(۱) ترجمه يې په صفحه کښي تيره شوه.

(۲) صحيح مسلم، کتاب الصلاة، باب النهي عن قراءة القرآن في الركوع والسجود، حديث۴۷۹.

او دواړه متې به له بغلونو (تخرګونو) څخه، او ګېډه له ورنو څخه، او ورنونه له پنډيو څخه بيرته (ليري) ساتي، او همدا راز څنګلې به له ځمکې څخه پورته نيسي، ځکه پيغمبر ﷺ فرمايي: «اعتدلوا في السجود، ولا يبسط أحدكم ذراعيه انباسط الكلب»[1]، يعني: ځان په سجده کښې ښه برابروئ، او څنګلې د سپي په څېر (په شان) مه غوړوئ.

١٠- له سجدې څخه به سر راپورته کړي، په داسې حال کښې چه (الله اکبر) به وايي، او چپه پښه (قدم) به څملوي (پريباسي، هواروي) او ورباندې به کښېني، او ښۍ پښه (قدم) به ودروي، او لاسونه به په

(١) صحيح البخاري، كتاب الأذان، باب لا يفترش ذراعيه في السجود، حديث ٨٨٢.

ورنونو او زنګنونو کښېږدي، او دا دعا به وايي: «رب اغفرلي، وارحمني، واهدني، وارزقني، وعافني، واجبرني»[1]، او په دې کښې به له آرامۍ او اطمئنان څخه کار اخلي، يعني بيړه (تيزي) به نکوي.

١١- تکبير (الله اکبر) به ووايي، او دوهمې سجدې ته به ولاړ شي، او د لمړۍ سجدې په څېر به يې وکړي.

١٢- بيا به تکبير (الله اکبر) ووايي، او سر به له سجدې څخه راپورته کړي، او د دواړو سجدو تر منځ ناستې په څېر به لږ (مختصر) کښېني، او دې ناستې ته

(١) ترجمه: اې پروردګاره! ماته بخښنه وکړه، او راباندې مهربانه شه، او هدايت راته وکړه، او روزي راکړه، او ماته عافيت راکړه، او نقصان مې پوره کړه.